

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817206929
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3817206929.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu A. B., s miestom podnikania C. D. XXXXX/XX, B., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Mgr. Petrom Balážom, advokátom, so sídlom Martin, Volgogradská 10964/19 proti žalovaným 1/ B. E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., G. XXX/XX, 2/ B. D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., A. C. I. XX/X, obe zastúpené JUDr. Pavlom Babiakom, advokátom, so sídlom Prievidza, G. Švéniho 6, 3/ Generali Slovenská distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 6257 / 3/A, IČO: 54 067 197, zastúpenej JUDr. Radkom Petruňom, advokátom, so sídlom Zvolen, Tehelná 189 o zaplatenie sumy 3.866,01 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 10C/13/2017-125 zo dňa 27. septembra 2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd p o k r a č u j e v konaní s právnym nástupcom pôvodne žalovaného 3/ Generali poisťovni, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332, a to s Generali Slovenská distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 6257 / 3/A, IČO: 54 067 197 ako so žalovaným 3/.

II. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania m e n í tak, že žalobca m á voči žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 54,66 %, ktorú náhradu trov konania j e žalovaný 3/ p o v i n ň ý zaplatiť žalobcovi vo výške určenej súdom prvej inštancie.

III. Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

IV. Žalovaný 3/ m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania j e žalobca p o v i n ň ý zaplatiť žalovanému 3/ vo výške určenej súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. V predmetnej právnej veci odvolací súd pred vydaním tohto rozhodnutia z výpisov z obchodného registra zistil, že pôvodný žalovaný 3/ Generali poisťovni, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/ A, IČO: 35 709 332 zmenil s účinnosťou od 11.01.2022 svoje obchodné meno na GSK Financial, a.s. a následne došlo k zlúčeniu tejto obchodnej spoločnosti s obchodnou spoločnosťou Generali Slovenská distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 6257 / 3/A, IČO: 54 067 197, ktorá je tak právnym nástupcom pôvodného žalovaného 3/ Generali poisťovni, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/ A, IČO: 35 709 332 /neskôr GSK Financial, a.s./.. Posledne menovaná obchodná spoločnosť potom bola dňa 24.11.2022 z obchodného registra vymazaná.

2. Podľa § 69a ods. 1 písm. c) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom ku dňu výmazu pôvodného žalovaného 3/ z obchodného registra /24.11.2022/ účinky splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti nastávajú jeho zápisom do obchodného registra. Zápisom do obchodného registra spoločnosti zanikajúce splynutím, zlúčením alebo rozdelením zanikajú,

3. Podľa § 64 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu nieť, súd konanie zastaví.

4. Posúdiac zhora uvedené skutočnosti podľa citovaného ustanovenia § 69a ods. 1 písm. c) Obchodného zákonníka, pôvodný žalovaný 3/ /Generali poisťovni, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332 po zmene obchodného mena GSK Financial, a.s./ zápisom zlúčenia s obchodnou spoločnosťou Generali Slovenská distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 6257 / 3/A, IČO: 54 067 197 do obchodného registra zanikol a jeho právnym nástupcom je uvedená obchodná spoločnosť, s ktorou sa zlúčil. Odvolací súd preto podľa § 64 CSP rozhodol výrokom I. tohto uznesenia, že v konaní pokračuje s obchodnou spoločnosťou Generali Slovenská distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 6257 / 3/A, IČO: 54 067 197 ako so žalovaným 3/, keď táto je právnym nástupcom zaniknutej obchodnej spoločnosti Generali poisťovni, a.s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332 po zmene obchodného mena GSK Financial, a.s., ktorá bola pôvodne žalovaným 3/.

5. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie voči žalovaným 2/ a 3/ zastavil /výrok I./, rozhodol, že žalovaný 3/ má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej /výrok II./ a žalovanej 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznal /výrok III./. Na odôvodnenie tohto rozhodnutie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovaným 1/ až 3/ spoločne a nerozdielne zaplata sumy 3.866,01 eur s príslušenstvom predstavujúcej zostatok neuhradenej škody spôsobenou dopravnou nehodou. Dňa 07.05.2018 vzal žalobca podanú žalobu voči žalovaným 2/ a 3/ späť. Uvedené súd posúdil podľa § 144, § 145 ods. 1, 2 veta prvá a § 146 ods. 1 CSP a rozhodol o zastavení konania vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ na základe späťvzatia žaloby voči nim, pričom k späťvzatiu nebol potrebný súhlas žalovaných 2/ a 3/, pretože k nemu došlo skôr, než sa začalo pojednávanie vo veci samej. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Žalobca späťvzatím žaloby procesne zaviniť zastavenie konania vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/, preto súd žalovanému 3/ priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Žalovanej 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko ich neuplatnila.

6. Proti tomuto rozhodnutiu do výroku II., ktorým súd prvej inštancie priznal žalovanej 3/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania, podal včas odvolanie žalobca. Poukázal na to, že žalobu podal dňa 06.04.2017 a po jej podaní, dňa 30.05.2017, mu žalovaný 3/ zaplatil zo žalovanej sumy časť vo výške 3.027,14 eur a dňa 23.03.2018 ešte sumu 779 eur. Spolu mu tak žalovaný 3/ uhradil po podaní žaloby sumu 3.806,14 eur, čo predstavuje zo žalovanej sumy 3.866,01 eur 98,45 %. Žalobca tak v uvedenej časti vzal späť svoju dôvodne žalobu pre správanie žalovaného 3/ a bol to žalovaný 3/, ktorý teda procesne zaviniť zastavenie konania. V tejto časti tak má nárok na náhradu trov konania žalobca. Navrhol preto, aby odvolací súd v napadnutej časti uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že mu prizná voči žalovanému 3/ plnú náhradu trov konania.

7. Žalovaný 3/ k odvolaniu žalobcu uviedol, že nesúhlasí s tým, že by procesne zaviniť zastavenie konania. V zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov /ďalej len zákon o povinnom zmluvnom poistení/ mal žalobca voči poisťovni uplatnený nárok na náhradu škody aj preukázať. Žalobca si do podania žaloby voči žalovanému 3/ ako poisťovni uplatnil nárok na náhradu škody len vo výške 3.027,14 eur /listom z 10.11.2016/ a existenciu tohto svojho uplatneného nároku žalovanému 3/ preukázal až 20.03.2017 predložením znaleckého posudku. Až po takomto preukázaní uplatneného nároku začala žalovanému 3/ plynúť zákonná 3 mesačná lehota na ukončenie šetrenia poistnej udalosti. Šetrenie bolo v tejto lehote aj ukončené, keď žalovaný 3/ listom zo dňa 20.05.2017 toto žalobcovi oznámil a uplatnený nárok mu vyplatil. Čo do sumy 3.027,14 eur spolu s úrokom z omeškania tak žaloba žalobcu nebola podaná dôvodne a žalobcovi preto nemôže prislúchať nárok na náhradu trov konania. Ohľadne sumy 838,87 eur /rozdiel medzi v žalobe uplatnenou sumou 3.866,01 eur a sumou

3.027,14, ktorú žalovaný 3/ dňa 25.05.2017 žalobcovi vyplatil/, bola žaloba podaná predčasne, pretože v tejto časti podaniu žaloby nepredchádzalo uplatnenie nároku voči žalovanému 3/ ako poisťovni, ako to predpokladá zákon o povinnom zmluvnom poistení. Napriek uvedenému žalovaný 3/ už časť zo sumy 838,87 eur, konkrétne sumu 779 eur, žalobcovi dňa 22.03.2018 zaplatil. Z pohľadu náhrady trov konania však nemožno konštatovať, že žaloba bola v tejto časti podaná dôvodne. Pokiaľ ide o zostatok uplatneného nároku žalobcu, istina náhrady škody v sume 59,87 eur spolu s úrokom z omeškania, náhrada trov trestného konania v sume 448,63 eur a náhrada trov predsúdneho konania v sume 289,59 eur, tu bola žaloba žalobcu od počiatku nedôvodná. Na základe týchto skutočností žalovaný 3/ navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne.

8. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 5Co/78/2020-231 zo dňa 21.04.2021 uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že žalobca má voči žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 54,66 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaný 3/ povinný zaplatiť žalobcovi vo výške určenej súdom prvej inštancie / výrok I./ a ustálil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania /výrok II./ V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobca si voči žalovanému 3/ uplatnil nárok na zaplatenie sumy 3.866,01 eur spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 11.02.2017 do zaplatenia, pričom v priebehu konania vzal žalobca žalobu voči žalovanému 3/ v celom rozsahu späť z dôvodu zaplatenia sumy 3.806,14 eur žalobcovi zo strany žalovaného a konanie voči žalovanému 3/ tak bolo napadnutým uznesením súdu prvej inštancie zastavené. Žalovaný 3/ procesne zavinil zastavenie konania v tej časti predmetu sporu, kde po podaní žaloby žalobcovi zaplatil sumu 3.806,14 eur a na druhej strane žalobca svojím späťvzatím žaloby procesne zavinil zastavenie konania v zostávajúcej časti predmetu sporu, kde zostali jeho uplatnené nároky zo strany žalovaného 3/ neuspokojené /59,87 eur + 448,63 eur + 289,63 eur + celé uplatnené úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.866,01 eur od 11.02.2017 do rozhodnutia súdu prvej inštancie o zastavení konania dňa 27.09.2018, t.j. 317,72 eur, všetko spolu 1.115,81 eur/. Procesné zavinenie na zastavení konania je vo väčšej miere na strane žalovaného 3/, ktorý procesne zavinil zastavenie konania o zaplatenie sumy 3.806,14 eur a procesné zavinenie žalobcu na zastavení konania bolo v časti zaplatenia sumy 1.115,81 eur = 2.690,33 eur, čo v pomere k celému predmetu sporu 4.921,95 eur predstavuje 54,66 %, preto odvolací súd žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie voči žalovanému v rozsahu 54,66 %.

9. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný 3/ dovolanie a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 7Cdo/328/2021 zo dňa 29.11.2022 zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/78/2020-231 zo dňa 21.04.2021 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolací súd konštatoval procesné zavinenie dovolateľa (žalovaného 3/) v rozsahu sumy 3.806,14 eur a priznal žalobcovi v tejto časti nárok na náhradu trov konania, avšak odôvodnenie odvolacieho súdu nedáva odpoveď ako sa vysporiadal so zavinením žalobcu, keď voči uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie len žalobca, avšak k tomuto odvolaniu podal žalovaný 3/ (dovolateľ) kvalifikované vyjadrenie, v ktorom poukázal aj na to, že žalobca si do podania žaloby voči žalovanému 3/ uplatnil len nárok na náhradu škody vo výške 3.027,14 eur a v ostatnej časti, t.j. v sume 838,87 eur podaniu žaloby nepredchádzalo uplatnenie nároku voči dovolateľovi (žalovanému 3/) ako to predpokladá zákon č. 381/2001 Z.z.. Dovolací súd zistil, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v predmetnej veci je nedostatočne odôvodnené v otázke procesného zavinenia zastavenia konania a následného nároku na náhradu trov konania.

10. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu a vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako dovolacím súdom, Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd opätovne preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania podľa § 388 CSP zmeniť a žalobcovi priznať voči žalovanému 3/ pomerný nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

12. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

13. Náhrada trov konania je nerozlučne spojená so sporovým konaním a vyplýva z jeho povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá v spore bola so svojim nárokom úspešná, bol jej priznaný nárok na ich náhradu od protistrany. Úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu, je teda okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov konania. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t.j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej (v prípade žaloby na plnenie ide nielen o istinu, ale aj o príslušenstvo), t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v celom rozsahu. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/70/2021 zo dňa 27.06.2023).

14. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyplývajúca z ustanovenia § 256 ods. 1 CSP je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Uplatňuje sa pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo konanie zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. Kritérium procesného zavinenia treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Dôvodnosť žaloby súd skúma iba z hľadiska procesného, a nie hmotnoprávneho (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/70/2021 zo dňa 27.06.2023).

15. Odvolací súd má za to, že v danom spore bolo potrebné pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania aplikovať vyššie uvedené závery prijaté Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/70/2021 zo dňa 27.06.2023. V konaní, v ktorom bolo vydané označené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa jednalo o nárok na náhradu škody na zdraví /v podobe náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia/, ktorý si poškodený uplatnil voči poisťovateľovi povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Tento nárok konajúce súdy posudzovali okrem iného podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon č. 437/2004 Z.z. stanovuje v § 6 povinnosť poškodenému pokúsiť sa o uzatvorenie dohody o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia s jej poskytovateľom /§ 6 ods. 1/ s tým, že je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie takejto dohody a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda a neuspokojili sa nároky poškodeného /§ 6 ods.3/. Zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 11 v spojení s § 15 stanovuje, že poškodený je oprávnený svoj nárok na náhradu škody uplatniť priamo proti poisťovateľovi a je povinný mu ho preukázať /§ 15 ods. 1/ a poisťovateľ je bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, prípadne poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia a poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania alebo po

doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody /§ 11 ods. 6 a 7/. Práve poukazom na uvedenú právnu úpravu § 6 zákona č. 437/2004 Z.z. a § 11 ods. 6 a ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. žalovaný poisťovateľ v uvedenej právnej veci namietal, že nárok žalobcu bol uplatnený predčasne, žalobca pred podaním žaloby nepostupoval v zmysle uvedených ustanovení právnych noriem, nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia vôbec neuplatnil

u žalovaného, tento nepreukázal relevantnými listinami ani uvedením podstatných skutkových tvrdení. Túto argumentáciu žalovaného konajúci okresný a krajský súd zohľadnili pri rozhodovaní o náhrade trov konania tak, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania pričítali procesné zavinenie na zastavení konania žalobcovi v tej časti konania, kde išlo o časť nároku, ktorú žalobca pred podaním žaloby neuplatnil u žalovanej poisťovne a vzal svoju žalobu

v tejto časti späť po plnení žalovaného po podaní žaloby. Na dovolanie žalobcu potom najvyšší súd zrušil rozsudky tak odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie vo výrokoch o náhrade trov konania a vec v rozsahu zrušení vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol pritom, že z obsahu spisu je nepochybné, že v priebehu konania žalovaná sčasti plnila náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, v dôsledku čoho došlo k späťvzatiu žaloby sčasti žalobcom a k zastaveniu konania, ktorá skutočnosť nebola súdmi nižších inštancií zohľadnená pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyplývajúca z § 256 ods. 1 CSP je inštitútom procesného práva,

a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Uplatňuje sa pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo konanie zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. Kritérium procesného zavinenia treba posudzovať

z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Dôvodnosť žaloby súd skúma iba z hľadiska procesného, a nie hmotnoprávneho. Na základe uvedeného dovolací súd konštatoval, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania súdmi nižších inštancií došlo porušeniu práva na súdu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého súčasťou je aj právo na náhradu trov konania, a tým k porušeniu aj princípu právnej istoty (čl. 2 Základných princíпов CSP) a vzhľadom na uvedené dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie vo výroku o trovách odvolacieho konania, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania a vec v rozsahu zrušení vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom bude úlohou súdu prvej inštancie rozhodnúť o nároku na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v súlade s vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu.

16. Uvedené tak možno pripodobniť tomuto konaniu, v ktorom si žalobca ako poškodený uplatnil nárok na náhradu škody voči žalovanému 3/ ako poisťovateľovi, s ktorým mal škodca/poisťník uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Tento nárok musí byť posúdený okrem iného aj podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý

v § 11 v spojení s § 15 stanovuje, že poškodený je oprávnený svoj nárok na náhradu škody uplatniť priamo proti poisťovateľovi a je povinný mu ho preukázať /§ 15 ods. 1/ a poisťovateľ je bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, prípadne poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia

a poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody /§ 11 ods. 6 a 7/. Aj tu žalovaný poisťovateľ tvrdí, že žalobca nepostupoval podľa uvedených právnych noriem zákona

č. 381/2001 Z.z., keď v časti svoj žalobou uplatnený nárok žalovanému pred podaním žaloby nepreukázal a v časti svoj žalobou uplatnený nárok pred podaním žaloby u žalovaného ani neuplatnil. Uvedené potom žiada zohľadniť pri rozhodovaní o náhrade trov konania, pri určovaní procesného zavinenia na zastavení konania podľa § 256 ods. 1 CSP.

17. Ako však uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/70/2021 zo dňa 27.06.2023 pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 256 ods. 1 CSP je treba kritérium procesného zavinenia posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Dôvodnosť žaloby súd skúma iba z hľadiska procesného, a nie hmotnoprávneho.

18. V danom prípade z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca si voči žalovanému 3/ uplatnil nárok na zaplatenie sumy 3.866,01 eur spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 11.02.2017 do zaplatenia titulom náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Ďalej sa žalobca domáhal voči žalovanému 3/ zaplatenia trov trestného konania vo výške 448,63 eur a trov predsúdneho vymáhania náhrady škody vo výške 289,59 eur. V priebehu konania vzal potom žalobca svoju žalobu voči žalovanému 3/ v celom rozsahu späť a konanie voči žalovanému 3/ tak bolo napadnutým uznesením súdu prvej inštancie zastavené. Z obsahu podaní žalobcu a žalovaného 3/ vyplynulo, že po podaní žaloby žalobcu na súd a pred jej späťvzatím žalobcom, žalovaný 3/ na nároky uplatnené žalobcom v tomto spore plnil sumou 3.027,14 eur v zmysle oznámenia o ukončení likvidácie poistnej udalosti zo dňa 25.05.2017 a následne sumou 779 eur v zmysle oznámenia o poukázaní doplatku z poistnej udalosti zo dňa 22.03.2018. Žalovaný 3/ tak nárok na náhradu skutočnej škody, ktorá vznikla žalobcovi na jeho motorovom vozidle plnil spolu sumu 3.806,14 eur, pričom zostávajúca časť žalobcom uplatnených nárokov zostala neuspokojená, a to 59,87 eur titulom náhrady skutočnej škody vzniknutej na motorovom vozidle, 448,63 eur titulom náhrady trov trestného konania, 289,59 eur titulom náhrady trovy predsúdneho vymáhania náhrady škody a celých uplatnených úrokov z omeškania.

19. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že žalobca sa po podaní svojej žaloby domohol splnenia časti svojich uplatnených nárokov a stalo sa tak konaním žalovaného 3/, voči ktorému si tieto nároky uplatňoval. Žalovaný 3/ procesne zaviniť zastavenie konania v tej časti predmetu sporu, kde po podaní žaloby uspokojil žalobcom uplatnené nároky titulom náhrady škody spolu vo výške 3.806,14 eur (3.027,14 eur + 779 eur). Na druhej strane žalobca svojím späťvzatím žaloby procesne zaviniť zastavenie konania v zostávajúcej časti predmetu sporu, kde zostali jeho uplatnené nároky zo strany žalovaného 3/ neuspokojené, a to zvyšná časť nároku na náhradu škody vo výške 59,87 eur + náhrada trov trestného konania vo výške 448,63 eur + náhrada trov predsúdneho vymáhania náhrady škody vo výške 289,59 eur + celé úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.866,01 eur od 11.02.2017 do rozhodnutia súdu prvej inštancie o zastavení konania dňa 27.09.2018 vo výške 317,72 eur. Žalobca tak procesne zaviniť zastavenie konania v časti predmetu sporu o zaplatenie 1.115,81 eur. Procesné zavinenie na zastavení konania je vo väčšej miere na strane žalovaného 3/. Procesné zavinenie žalovaného 3/ na zastavení konania o zaplatenie sumy 3.806,14 eur - procesné zavinenie žalobcu na zastavení konania o zaplatenie sumy 1.115,81 eur = 2.690,33 eur, čo v pomere k celému predmetu sporu 4.921,95 eur predstavuje 54,66 %, preto podľa § 256 ods. 1 CSP je žalovaný 3/ povinný znášať trovy konania žalobcu v rozsahu 54,66 %.

20. Na základe týchto záverov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania zmenil podľa § 388 CSP tak, že žalobca má voči žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 54,66 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaný 3/ povinný zaplatiť žalobcovi vo výške určenej súdom prvej inštancie.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP. S ohľadom na výsledok odvolacieho konania nemožno v odvolacom konaní ani jedného z účastníkov (žalobca, žalovaný 3/) považovať za plne alebo v prevažnej miere úspešného. Z toho dôvodu odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 453 ods. 3 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný 3/ má nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, nakoľko žalovaný 3/ bol v dovolacom konaní úspešný v celom rozsahu, a to s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 453/2019 zo dňa 19.11.2020. O výške takto priznaného nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodne vyšší súdny úradník na súde prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).